

ವಿಷ

ಮುಗಿದ ಗಣತಿ; ಮುಗಿಯದ ಗಣಿತ!

ಆರು ದಿನಗಳ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಂಡೀಪುರ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 18 ಹುಲಿಗಳು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅವುಗಳು ಮೌನ ಮುಖಗಳು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೇ ಅಥವಾ ಆತಂಕವನ್ನೇ?

■ ಚಿತ್ರ- ಲೇಖನ: **ಆರ್.ಕೆ. ಮಧು**

ಮಲಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದಾದರೆ ಕಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಖಚಿತ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಸದಾ ಹಲಿಗಳ ಮೇಲೊಂದು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಗಣತಿ ನಡೆಯಿತು.

ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜನವರಿ 8ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದು ವಾರದ ಹುಲಿಗಣತಿ 13ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಗಣತಿಗಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಧುಮಲೈ ಹಾಗೂ ಬಂಡೀಪುರದಲ್ಲಿ ಗಣತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 3 ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಣತಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು, ದಾಖಲೆಯ ನಿರೂಪಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಬಾರಿಯ ಹುಲಿ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಹುಲಿರಾಯ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ದರ್ಶನದ ಮುಖಭಾವ ಎಷ್ಟು ಜನ ಗಣತಿದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹುಲಿರಾಯ ಮೌನವಾಗಿ ನೋಡಿದನೆಂದರೆ ಅದು ಬರೀ ಮೌನವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮೌನವಿದೆ.

ಹುಲಿ ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ. ಈ ಬಾರಿ ಕೇವಲ ಅದರ ಗಣತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಇತರ ಮಾಂಸಹಾರಿ, ಸಸ್ತುಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ಹುಲ್ಲು, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗಣತಿಯೂ ಸೇರಿತ್ತು. ಇವುಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕುರಿತಲ್ಲದೆ, ಕಾಡಿನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಲ್ಲದ ಇತರ ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಓಡಾಡುವ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಣತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹುಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಓಡಾಟ, ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಇರುವ ಒತ್ತಡ, ಮಾನವನಿಂದ ಆಗಿರುವ ಹಾನಿಯ ಮೇಲೂ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಮೇಲಿನ ಮಾನವನ ಅವಲಂಬನೆಯ

ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಲದ ಗಣತಿ ತುಸು ವಿಭಿನ್ನ, ವಿಶೇಷ.

ಈ ಬಾರಿಯ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು ಎಂ ಸ್ಟ್ರೈಪ್, ಎಂಬ ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಬಳಸಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಿಪಿಸ್ ಕೂಡಾ ಸೇರಿ ಸ್ಥಳದ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದರ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಬದಲಾವಣೆ, ಆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು, ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದೈನಂದಿನ ಬೀಟ್‌ನಂತೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮಾದರಿ ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹುಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ದತ್ತಾಂಶಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹುಲಿಯ ಮಲ, ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು, ಉಗುರು ಪರಚಿರುವ ಗುರುತು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹುಲಿ ಇರುವಿಕೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಅವುಗಳಿರುವ ಜಾಗದ ಮಣ್ಣು ಹಾದಿ, ಕಾಲಹಾದಿ, ನದೀ ಪಾತ್ರಗಳು, ಹಳ್ಳಿಜಾಡುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತ 5ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೋಧ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಮುಂಜಾನೆ 6 ಗಂಟೆಯ ಶೋಧ 10 ಗಂಟೆಯ ತನಕ ನಡೆದರೆ, ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಗಿಡ ಮರಗಳ ಸಸ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು.